

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ζωγραφική
Μονοτυπίες

ΓΚΑΛΕΡΙ "ΑΣΤΟΡ",
Καταγέωργη της Σεββίας 16

28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1969

Ἡ ἐργασία αὐτή εἶναι ἀποτέλεσμα προσωπικοῦ προβληματισμοῦ τριῶν χρόνων.

Ἐνα μέρος τῆς πρωτοπαρουσιάστῃς σέ ἀτομική ἐκθεση στὸ MUSEE DES BEAUX-ARTS D' OSTENDE, τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1968. Ἡ πρόσκληση γιὰ τὴν ἐκθεση ἀκολούθησε τὴν διάκριση τοῦ Καλλιτέχνη στὸν Πανευρωπαϊκὸ διαγωνισμὸ ποὺ εἶχε προκηρύξει τὸ CEUTRE CULTUREL D' OSTENDE, μὲ κριτικὴ ἐπιτροπὴ τοὺς κριτικούς τῆς Τέχνης: U. APOLLONIO (Βενετία), M. BILCKE (Γερμανία), PH. D'ARSHOT (Βρυξέλλες), R. PENROSE (Λονδίνο), DR. E. TRIER (Κολωνία) κλπ.

Ἡ σημερινὴ παρουσίαση συμπληρώνεται μὲ τὰ πιὸ πρόσφατα ἔργα του.

L'oeuvre de Georges IOANNOU témoigne d' une originalité surprenante, aussi bien dans la forme que dans l' esprit.

Cet art n' est point le résultat d' une mode. Il veut au contraire concrétiser une permanence dans la vie, tout en s' exprimant en marge de celle-ci. Les peintures et monotypes de IOANNOU se présentent comme autant de pages d' un album à images illustrant avec une candeur naïve et un humour délicieusement intelligent le folklore, la nostalgie du passé, le romantisme du coeur brisé: les photographes ambulants les baraques foraines, les carrousels de notre enfance, les filles de joie, les voyages imaginaires de Jules Verne, les affiches 1900, tout y passe.

La vérité vous saute au cou et les larmes aux yeux, comme une vieille mais éternellement émouvante rengaine sortant d' une orgue de barbarie.

Avec une force d' expression étonnante et un charme poétique désarmant, l' artiste nous invite à un voyage d' Ulysse vers une nouvelle belle époque, dont nous semblons avoir tous besoin.

Frank EDEBAU

Directeur du Musée des Beaux Arts d' Ostende

Ἡ ζωγραφικὴ τοῦ Γιώργου Ἰωάννου σμίγει σὲ μιὰ ιδιόρρυθμη συμβίωση πλαστικὲς ἀντιλήψεις συμβατικὰ ἀταίριαστες. Ἀντισυμβατικὸς ἀπὸ ιδιοσυγκρασία ὁ καλλιτέχνης τολμάει τὴ σύνθεση τῶν ἀντιθέσεων. Ἐναρμονίζει τὸ ναϊβιστικὸ σχέδιο καὶ χρῶμα μὲ τὴν ὑπερεαλιστικὴ ἀτμόσφαιρα καὶ τὴν ἄμεση ἐπιστροφή στὸν ἄνθρωπο καὶ στὸ ἀντικείμενο τῆς σύγχρονης «ποπ-ἄρτ». Κι' ἀκόμη παρεμβάλλει ὀρισμένα εὐρήματα τῆς ὀπτικῆς ἔρευνας. Ὡστόσο τὸ διανοητικὸ καὶ ἀντιδιανοητικὸ ἀντίκρουσμα συνταιριάζονται πειστικὰ στὸ ἔργο του γιατί πηγάζουν ἀπὸ ἐσωτερικὴ ἀναγκαιότητα. Ἀπὸ τὸ ἀσίγαστο πάθος του νὰ δώσῃ εὐστοχῆ πλαστικὴ ἔκφραση στὸ ὄραμα ποὺ τὸν κατέχει.

Οἱ ὄνειρικὲς ζωγραφικὲς του ἀφηγήσεις μεταφέρουν τὸν θεατὴ, μέσα ἀπὸ φαινομενικὰ πρόσχαρες εἰκόνες καὶ καταστάσεις, σ' ἓναν κόσμον ἀσφουκτικὸ, σ' ἓνα παράλογο ἀδιέξοδο. Ἐνας πολύχρωμος, φανταχτερὸς θίασος, ποὺ ὅλο-ἓνα ἀνασχηματίζεται, προβάλλει στὸ σκηνικὸ του χῶρον τὶς καυτὲς ἐμπειρίες καὶ τ' ἀναπάντητα ἐρωτήματα τοῦ καλλιτέχνη.

Μορφοποιεῖ τὶς ἐφιαλτικὲς του παραισθήσεις γιὰ τὴν ἀγεφύρωτη ἐρημιὰ καὶ τὴν ἀναπότρεπτη φθορά. Γιὰ τὴν βύθιση στὴ λήθη καὶ στὴν ἀνυπαρξία ποὺ ἀπειλεῖ τὶς καθημερινὲς πραγματικότητες. Μαζὶ μὲ τὶς συγκινήσεις, τὰ βιώματα, τοὺς στοχασμοὺς, τὰ ἄλλα καὶ ὑλοποιημένα σύμβολά τους. Σκιὲς ποὺ ἔζησαν καὶ πέρασαν ἀνοίγουν δραματικὸ διάλογο μὲ τὰ ζωντανὰ ὁμοιώματά τους, σφραγισμένα κι' αὐτὰ μὲ τὴν ἴδια μοῖρα. Ἐτσι ἡ δράση ἀναπτύσσεται σ' ἓναν χῶρον ὑπερβατικὸ ὅπου τὸ χθὲς σμίγει μὲ τὸ σήμερον.

Τὸ στοιχεῖο τοῦ χρόνου, μὲ τὸ καταλυτικὸ του περιεχόμενον, παίρνει πρωταρχικὴ θέση στὸ ἔργο του. Σύμβολό του ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ρολοὶ ποῦ, ἀμέτοχος θεατῆς, θυμίζει μὲ τὸ σαρκαστικὸ του χαμόγελο τὸ ἀέναο πέρασμα τῆς ζωῆς. Ἀνεξάντλητα εἶναι τὰ εὐρήματα τοῦ Γιώργου Ἰωάννου γύρω ἀπὸ τὴν προσπάθεια νὰ σταματήσῃ τὸν χρόνο. Μέσα στὸν ἴδιο πίνακα σκηνοθετεῖ ἀκόμη ἐξελίξεις κι' ἀνακατατάξεις μὲ χρονικὲς παλινδρομήσεις ἢ ἐπάλληλες χρονικὲς ἐντάξεις. Θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε πὼς οἱ δραστήριες φανταστικὲς του συνθέσεις γίνονται σελίδες κάποιου ἀπόκρυφου βιβλίου. Καὶ χρειάζεται ιδιαίτερη ἐνταση τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς γιὰ νὰ εἰσχωρήσουμε στὸ περιεχόμενό τους. Στὸν ἀγῶνα του νὰ συγκρατήσῃ τὸν τύπο ἀπ' ὅ,τι ἀγάπησε — μνήμες, σκέψεις, συγκινήσεις, πράγματα — ἀραδιάζει φαινομενικὰ ἐτερόκλητες εἰκόνες καὶ ἀσύνδετες καταστάσεις. Ὑπάρχει ὥστόσο πάντα ἀνάμεσά τους ἐσωτερικὴ ἀλληλουχία ὡς τὶς ἐλάχιστες λεπτομέρειες. Καθὼς ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς σύνθεσης συνεργάζονται γιὰ ν' ἀναπλάσουν μιὰν ἱστορία ψυχῆς ἢ μιὰ πορεία στοχασμοῦ ποὺ ἄφησε βαρεὰ τὰ ἴχνη της μέσα του.

Παράλληλα μὲ τὸν χρόνο, τὸ στοιχεῖο τῆς μοναξιάς χαρακτηρίζει ἀποφασιστικὰ τὸ πνεῦμα τῆς τέχνης του. Ἡ ἔλλειψη οὐσιαστικῆς ἐπικοινωνίας μὲ

τούς συνανθρώπους μας και ή αδυναμία να ένωθοϋμε γνωστικά και ύπαρξιακά με τις μυστηριακές δυνάμεις τής φύσης, παρουσιάζονται με πολύτροπες παραλλαγές στις ζωγραφικές του έκμυστηρεύσεις. Οί ανθρώπινες φιγούρες του, πού έλκονται και άπωθοϋνται, μοιάζουν μοναχικές κι' ασύνδετες. Μορφές κλειστές πού μάταια άγωνίζονται να διασπάσουν τὸ φράγμα τής έρήμωσης και τής έπέκεινα γνώσης. Ένα τοίχος άξεπέραστο όρθώνεται ανάμεσά τους. Συχνά άθέατο κι' άλλοτε με σαφήνεια διαγραμμένο, δίνει άμετάκλητη ύλική ύπόσταση στην άπαγορευτική προσταγή. Η ανέφικτη προσμονή για ψυχική προσέγγιση και γνήσια έπικοινωνία τονίζεται άκόμη περισσότερο με τά συμβολικά πρόσωπα πού στέκονται ψυχροί κι' άμέτοχοι παρατηρηταί στο δράμα, όπως οί όργανοπαίκτες, ή παίζουν σατυρικό ρόλο σ' αυτό, όπως οί παλιάτσοι, ό άνθρωπος πού βγάζει φωτιά. Πέρα από τὸ άγχος και τις αύταπάτες οί σατυρικές αύτες μορφές δέχονται με άνεση τὸ παράλογο και με τις κωμικές τους μάσκες γελοιοποιούν, είρωνεύονται και καγχάζουν τις καταδικασμένες προσπάθειες για κοινή μέθεξη στη ζωή.

Άντίθετα από τήν ψυχική άγωνία πού διατρέχει τις συνθέσεις του, ή έξωτερική τους μορφή δείχνει γαλήνια. Η όργάνωση τοϋ πλαστικού του χώρου με άρμονικές χαράξεις και ή τοποθέτηση τοϋ θέματος σε προκαθορισμένη τάξη, μαρτυρούν τή νοητική διαδικασία πού διαδέχεται τήν άρχική σύλληψη. Άνάλογα με τήν άτμόσφαιρα πού ταιριάζει στο θέμα του χρησιμοποιεί τούς άξονες και τά βασικά του σχήματα. Οί κάθετες, οί όριζόντιες, οί διαγώνιες, οί έλλείψεις, οί κύκλοι, γίνονται έτσι συμβολικά πλαίσια και καθοδηγητικά σήματα τής ιδέας.

Παρατηρητής τής ζωής ό Γιωργος Γιωάννου άποτυπώνει με ακρίβεια στη ματιά και στη μνήμη τά έξωτερικά φαινόμενα για να τά μεταγράψει με πλούσια φαντασία και σίγουρη σχεδιαστική εύχέρεια στο δικό του κλίμα. Θέλοντας να διατηρήσει τούς χυμούς τής ζωής και τὸ άρχέγονο τών μορφών και τών πραγμάτων, άπλοποιεί με ναϊβιστική άναγωγή τὸ σχέδιο και τὸ χρώμα κι' έπιμένει σε χαρακτηριστικές λεπτομέρειες. Συχνά δίνει τύπο κολλάζ στα μοτίβα του και ποικίλει τή σύνθεση με παραστάσεις μεστές από ζωή κι' άναμνήσεις για να δώσει φυσιογνωμία στον χόρο.

Δίπλα στο βασικό ζωγραφικό του έργο, εργάζεται μονοτυπίες σε μαύρο — άσπρο. Λιτώτερες σε περιεχόμενο αλλά με έκφραστικό, άνετο σχέδιο και έξαιρετη τεχνική, παρουσιάζουν μοναδικότητα στο είδος τους.

ΕΦΗ ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΥ

Λ Α Δ Ι Α

- 1— Πρὶν λήξει ἡ ἑορτή
- 2— Μνήμες ἐπανελθόντος, εἰς μνήμην
- 3— Προσωπικὸς χῶρος
- 4— Ἡ ὁδὸν τῆς ἀντιθέσεως
- 5— Ἀντιπαράθεση γεγονότων
- 6— Ἐξελισσόμενη σχέση
- 7— Εἰς ὁδὸν καθέτως τοῦ ἀδιεξόδου
- 8— Γεγονὸς μεταβαλλόμενο
- 9— Ἐναντιωμένη κατάληξι
- 10— Ἀναγκαία διαδικασία
- 11— Συνοπούμενα αἶτια
- 12— Ἐπιστροφή στὸν χῶρο ποὺ μάτωσε
- 13— Ἀπολύτως ἐνόπιος
- 14— Παρουσίες στὸ *BISTROT*
- 15— Ἀναζήτηση διεξόδου
- 16— Σκέψη ποὺ ἐναντιώνεται
- 17— Προκέπτουσα μνήμη
- 18— Διαδικασία στὸν χῶρο
- 19— Ἀπομακρυνόμενο αἶτιο
- 20— Ἡ πολιτεία ποὺ δὲν ἐνδιαφέρει
- 21— Σκοτωμένη περίοδος
- 22— Ὁ τοῖχος μὲ τὰ σύμβολα καὶ τὶς αἰτίες
- 23— Δικαιολογημένη ἀπομάκρυνση
- 24— Ἀναφορά στὴν ἴδια ἡμερομηνία
- 25— Στὴν Πασαρέλα
- 26— Ἐνδιαφερόμενος χῶρος
- 27— Διχαζόμενη ἀφορμὴ
- 28— «Στοῦ Ὁθωνα τὰ χρόνια» (ἀπ' τὸ τραγῳδι τοῦ
Στ. Παρχάκου)

Μ Ο Ν Ο Τ Υ Π Ι Ε Σ

- 1-30— Μικτὸ τυπογραφικὸ ὑλικὸ σὲ μαῦρο ἄσπρο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Γεννήθηκε στην Αθήνα.

Σπουδές Ζωγραφικής - Χαρακτικής στην Αθήνα και στο Παρίσι.

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ :

- 1959—Στήν Γκαλερί «Ζυγός»
- 1960—Στό Άμερικανικό Κολλέγιο Έλληνικού
- 1964—Στήν Γκαλερί «Ζυγός»
- 1966—Στήν Γκαλερί «Νέες Μορφές»
- 1967—Στό Ύπερωκεάνειο «Όλυμπία»
- 1968—Στό MUSEE DES BEAUX ARTS D'OSTENDE, στο Βέλγιο

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ :

- 1959—Β΄ Θερινό Σαλόν, στην Γκαλερί «Ζυγός»
- 1959—Στό Ύπερωκεάνειο «Όλυμπία»
- 1959—Στή Γκαλερί «Τέχνης»
- 1960—Στή Γκαλερί «Τέχνης»
- 1960—SALON INTERNATIONAL DE L' ART LIBRE, στο Παρίσι
- 1961—Α΄ Πανελλαδική Νέων, στο Γαλλικό Ίνστιτούτο
- 1961—Γιορτές Λόγου και Τέχνης, στή Λευκάδα
- 1961—SALON INTERNATIONAL DE L' ART LIBRE, στο Παρίσι
- 1964—Γ΄ Πανελλαδική Νέων, στην Έλληνοαμερικανική Ένωση
- 1965—Η΄ Πανελλήνιος
- 1965—«Ειρήνη και Ζωή», στην Γκαλερί «Ζυγός»
- 1966—Παν/παϊκή τοῦ CENTRE CULTUREL D'OSTENDE, στο Βέλγιο
- 1966—«Μαῦρο-Άσπρο», στην Γκαλερί «Νέες Μορφές»
- 1966—«Έλαφράς ύλης», στην Γκαλερί «Νέες Μορφές»
- 1967—Θ΄ Πανελλήνιος
- 1967—Η΄ BIENNALE DELLE REGIONI, στην Ίταλία
- 1967—«Καλοκαιρινό Σαλόνι», στή Γκαλερί «Νέες Μορφές»
- 1968—Έκδήλωση Στέγης Καλών Τεχνῶν και Γραμμάτων, στα Γιάννενα
- 1968—«Ζωγραφική 68», στην Γκαλερί «Τέχνη» Θεσσαλονίκης
- 1968—Στήν Στέγη Καλών Τεχνῶν και Γραμμάτων
- 1968—Έκδήλωση Στέγης Καλών Τεχνῶν και Γραμμάτων, στο Ναύπλιο

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ :

- 1965—«PERGAMENA D'ONORE» τοῦ Καλ. Όργ/μοῦ «EUROPA ARTE»
- 1966—MENTION τοῦ CENTRE CULTUREL D'OSTENDE
- 1967—Διεθνές ἀργυροῦν Βραβείο τῆς Η΄ BIENNALE DELLE REGIONI

Έργα του βρίσκονται :

στο ΜUSEE DES BEAUX ARTS D'OSTENDE, στο Ύπουργείο Παιδείας και σε ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα, Αγγλία, Βέλγιο, Γαλλία, Καναδά.